

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

**Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну**

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

«Етнодизайн художніх виробів»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма Середня освіта «Образотворче мистецтво»
Спеціальність 014 «Середня освіта»
Спеціалізація: 014.12 «Образотворче мистецтво»
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1
від «4» вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023р.

1. Загальна інформація	
Назва навчального освітнього компонента	Етнодизайн художніх виробів
Викладач (-і)	Коман Галина Михайлівна
Контактний телефон Викладача	+38 0968504115
E-mail викладача	halyna.koman@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн /онлайн
Обсяг освітнього компонента	9 кредити ЄКТС, 270 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Вівторок, 15.00-16.00
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Програма освітнього компонента «Етнодизайн художніх виробів» укладена відповідно до ОП підготовки бакалавра спеціальності 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво). Курс відноситься до вибіркових освітніх компонентів. Курс передбачає засвоєння знань про етапи виникнення, становлення, розвитку етнодизайну в Україні, основи формотворення етнодизайнерських художніх виробів, основні технологічні прийоми, типологію художніх виробів, їх функціональне призначення та художньо-естетичні особливості.</p> <p>Освітній компонент «Етнодизайн художніх виробів» має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва, розвиток його креативних здібностей і займає важливе місце в процесі художньо-педагогічної підготовки фахівців для закладів загальної середньої і профільної та позашкільної освіти, закладів культури, освіти та закладів вищої освіти.</p>	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
<p>Метою вивчення освітнього компонента є: набуття необхідних знань та навичок з етнодизайну; поглиблення знань та вмінь самостійної творчої роботи і практичних навичок у створенні сучасних виробів етнодизайну.</p> <p>Основними цілями вивчення освітнього компонента є: отримання знань про засоби та методи створення художніх виробів етнодизайну; вивчення технологічних особливостей створення виробів етнодизайну в різних матеріалах.</p> <p>Відповідно до вимог освітньої процесу студенти повинні:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – історію розвитку етнодизайну; – творчість відомих українських дизайнерів, які працюють в напрямі етно; – типологію художніх виробів в етнодизайні; – властивості матеріалів та основні прийоми роботи з ними; – основні технологічні прийоми; – техніки декорування. <p>вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> – аналізувати етноджерело; – проектувати художній твір в етностилі; 	

- володіти основами формотворення художніх виробів;
- володіти технологічними прийомами декорування художніх виробів;
- застосовувати набуті знання у своїй творчій діяльності

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчої та освітньої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності.

ЗК 5. Здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчально-виховному процесі.

Фахові компетентності.

ФК 1. Здатність до теоретичного освоєння мистецької спадщини, фахової орієнтації у сучасному світовому та українському образотворчому просторі. ФК 2. Володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу. ФК 3. Здатність до практичної та оцінної художньої діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Вміння вирішувати нестандартні проблем та завдань в галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що потребують інтегрованих знань застосування певних теорій і методів відповідної науки.

ПРН 4. Знання шляхів розширення і збагачення художньо-естетичного досвіду, опанування художніми вміннями та навичками з метою повноцінної практичної художньої діяльності, підвищення професійної майстерності.

ПРН 7. володіння ручними та механізованими інструментами, пристроями, обладнанням, здатність до виконання основних технологічних операцій у відповідності з обраним матеріалом та технікою виконання ПРН 8. формування емоційно-естетичного рівня, культури почуттів, виховання естетичного сприйняття дійсності та особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва. ПРН 9. розвиток загальних творчих здібностей; стимулювання образного мислення, формування навичок художньої самоосвіти розвинену особистість.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	8
Практична робота	88
Самостійна робота	174

Ознаки освітнього компонента

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4	014 «Середня освіта»	2	вбірковий

Тематика освітнього компонента			
Тема	кількість годин		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Теоретичні основи досліджень етнодизайну як складника української культури.	2		
Тема 2. Витоки етнодизайну в контексті мистецьких практик ХХ- поч. ХХІ ст.	2		
<i>Підготовка реферату про роль етнодизайну в процесі професійної компетентності майбутніх педагогів.</i>			18
<i>Підготовка інформаційного повідомлення про основні мотиви українського етностилю у сучасному дизайні.</i>			10
Тема 3. Українські народні художні промисли як матеріал для дизайн-діяльності. Етнодизайн художніх виробів з дерева, пластичних мас, шкіри, текстилю та інших матеріалів.	2		
<i>Ознайомлення із виставковими експозиціями Івано-Франківського краєзнавчого музею за темою: Мистецтво етнодизайну в художній культурі України. Фотографування, ескізування деяких виробів.</i>			16
<i>Розробка ескізів по темі: пошук форм та орнаментальних мотивів в етностилі для керамічних виробів.</i>			10
Тема 4. Особливості формотворення в етнодизайні.	2		
<i>Підготовка презентації про традиційний одяг українців і сучасний етнодизайн одягу та аксесуарів.</i>			16
Тема 5. Проектування дизайну записника. Вибір стилістики виробу;-вибір техніки виконання виробу. Перегляд ілюстративного матеріалу, таблиць, взірців кращих робіт.		12	
<i>Збір матеріалу (творів народного мистецтва фото, ілюстрацій, архівних матеріалів) для завдання «Проектування дизайну записника та його виготовлення». Розробка ескізів до завдання.</i>			20
<i>Розробка ескізу геометричного та рослинного орнаментів в етностилі</i>			18
Тема 6. Ескізування в графічному та кольоровому вирішенні. Затвердження проєкту. Робота над викрійками, лекалами, технічним кресленням		14	
Тема 7. Виконання моделі виробу. – підбір матеріалів для моделювання; – підбір масштабу; – виконання моделі – пошук форм. Продовження виконання окремих частин виробу (декорування). Монтування виробу - скріплення деталей – зшивання. Опоряджувальні роботи.		18	
<i>Розробка ескізу для батіку в стилі етнодизайн.</i>			22
Тема 8. Створення проєкту інтер'єрного художнього виробу в етностилі. Збір матеріалу. Розробка ескізів. Затвердження проєкту. Колористичне виконання на аркуші.		24	
<i>Підготовка презентації про сучасні українські художні вироби інтер'єру в стилі етнодизайн.</i>			

<i>Розробка ескізу для розпису на поверхні екторби в етностилі.</i>			22
<i>Розробка ескізу для рельєфного панно в етностилі.</i>			22
Тема 9. Творче завдання в матеріалі за вибором студента в етностилі. Виконання в матеріалі.		20	
<i>Збір матеріалу, розробка ескізу, вибір матеріалу та техніки виконання до творчого завдання студента.</i>			

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	<i>Вид контролю – залік, Максимальна кількість балів – 100. Самостійна робота: 25 балів, Практичні заняття – 65 балів, Кафедральний огляд робіт – 10 балів.</i>
Вимоги до письмових робіт	–
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 65 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік,

7. Політика освітнього компонента

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені

8. Рекомендована література

1. Борисова С. Етнодизайн як явище сучасної культури / Гуманізація навчально-виховного процесу. 2011. Вип. LIV. С. 27-32.
2. Бровченко А. І. Формування фахової компетентності з основ етнодизайну у майбутніх учителів трудового навчання: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2011. 21 с.
3. Близнюк М. Український етнодизайн – національний стиль та антиглобалізаційний вимір (педагогічний аспект) <http://chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/57-2017/5.pdf> Дяченко А.В. Етнодизайн як елемент національної культури в освітньому середовищі (кінець ХХ – поч. ХХІ ст.)
4. Тимків Б.М. Роль етнодизайну в підготовці художників декоративно-прикладного мистецтва. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім.В.Гнатюка. Серія: Педагогіка. №3. Тернопіль, 2011. С .170-175. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/7050/1/Tumkiv.pdf> (дата звернення: 2023).
5. Удріс-Бородавко Н. Графічний дизайн з українським обличчям. Київ : ArtHuss, 2023. 204 с. URL:<http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/161/4787/10050-1?inline=1> (дата звернення: 2023).
6. Нариси з історії українського дизайну. Збірник статей. URL: http://mari.kiev.ua/sites/default/files/inline-images/pdfs/works-istor_design_text.pdf (дата звернення: 2023).
7. Одрехівський Р. Становлення та розвиток етнодизайну в Галичині (перша третина ХХ століття). URL: <https://nz.lviv.ua/2020-3-16/> <https://nz.lviv.ua/archiv/2020-3/16.pdf> (дата звернення: 2023).
8. Руденченко А.А. Теоретичні і методичні засади навчання етнодизайну студентів у вищих мистецьких закладах. Дисертація. 2017. URL: https://npu.edu.ua/images/file/vidil_aspirant/dicer/D_26.053.19/Rydenchenko1.pdf (дата звернення: 2023).
9. Світлична О. Етнографічні інтерпретації у творчості молодих вітчизняних фахівців графічного дизайну. ХХ ст. Збірник статей. URL: https://lnam.edu.ua/files/Academy/nauka/visnyk/pdf_visnyk/30/20.pdf (дата звернення: 2023).
10. Сиваш І. Мистецтво етнодизайну в художній культурі України ХХ – початку ХХІ ст.. – дисертація URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Syvash_Ilona/Mystetstvo_etnodyzainu_v_khudozhnii_kulturi_Ukrainy_KhKh_pochatku_KhKhI_st/ (дата звернення: 2023).
11. Становлення та розвитку етнодизайну: український та європейський досвід. Збірник наукових статей. Книга 2. <https://artcenter.org.ua/publications-arhiv/stanovlennia-irozvytok-etnodyzainu-2012.pdf> (дата звернення: 2022).

Викладач: Коман Галина Михайлівна,
викладач кафедри методики викладання
образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну